

ALLAH'IN EMRİNE RAZI OLMAK

Bismillahirrahmanirrahim.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Nahmeduhû bi-cemîi mehâmidih. Lehü'l-hamdü kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ hayra halkihî seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-hadîsi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyu seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem. Ve şerre'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâletün ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

مَنْ قَالَ حِينَ يُمَسِّي رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا
وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا فَقَدْ أَصَابَ حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ

Men kâle hîne yumsî “Radiytü billâhi rabben ve bi'l-İslâmi dînen ve bi-Muhammedin resûlen” fekad esâbe hakikate'l-imân.

Sadaka Resûlullah fî mâ kâl ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi, lütfu, keremi, ihsanı, ikramı üzerinize olsun. Allahu Teâlâ hazretleri dünya ve âhiretin hayırlarına cümlelerinizi nâil eylesin. Dünya ve âhiretin şerlerinden mahfuz eylesin.

Efendimiz, başımızın tâcı, gözümüzün nuru, gönlümüzün sürûru, Peygamberimiz, rehberimiz, numûne-i imtisâlimiz Muhammed-i Mustafâ *aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyât ve't-teslîmât* hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup izaha çalışmaya başlamazdan önce, evvelen ve hâsseten Peygamber Efendimiz'in ruh-i pâki için, sonra onun cümle âl u ashâb u etbâ u ahabbının ruhları için; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullahın ruhları için; hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşitleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ve hulefâsının, müritlerinin, muhiplerinin, müntesiplerinin ruhları için; okuduğumuz hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan hadis râvilerinin, alimlerinin ruhları için; eseri telif eylemiş

olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendi Hocamız'ın ruhu için, kendisinden feyz aldığımız Hocamız Muhammed Zahid Kotku hazretlerinin ruh-i pâki için; ayrıca bu beldede medfun bulunan sahâbe-i kirâm *rıdvanullahi teâlâ aleyhim ecmaîn* hazerâtının, Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretleri olmak üzere cümlesinin ruhları için; tâbiîn ve etbau't-tâbiîn ve evliyâ-i kirâmdan güzerân eylemiş kimselerin ruhları için; bu beldeleri canlarını ortaya koyarak, "Allah Allah" diye cihat ederek fethetmiş olan fatih ecdadımızın, mücahitlerin, şehitlerin, gazilerin ruhları için; cümle ashâb-ı hayrât u hasenâtın ve bilhassa camimizin bânisi İskender Paşa hazretlerinin ruhu için; bu caminin tamirinde ve bu ana kadar temiz pak gelmesinde madde-ten ve mânen yardımcı olmuş, çalışmış olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için; bu camiden güzerân eylemiş olan imamların, hatiplerin, müezzinlerin, cemaatlerin ruhları için; ve uzaktan yakından bu hadisleri dinlemeye gelmiş olan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve dostlarının, yakınlarının ruhları için; biz yaşayan müslümanların da Mevlâmız'ın rızası yolunda ömür sürüp, sevdiği amelleri işleyip huzur-u Rabbi'l-

izzet'e sevdiği ve razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olması için buyurun bir *Fâtîha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım.

a. Allah'a ve Rasûlüne Razı Olmak

Dersimizin mukaddimesinde metnini okumuş olduğumuz hadîs-i şerîf, Ata b. Yesar *rahmetullahi aleyh*'ten mürselen gelmiş bir hadîs-i şerîftir ki Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfte şöyle buyurmuş:

Men kâle hîne yumsî. “Akşama erdiği zaman her kim ki şu sözleri söylerse...”

Nedir o sözler?

Radiytü billâhi rabben. “Allah'tan rab olarak razı oldum, hoşnut oldum, memnun oldum.” *Ve bi'l-İslâmi dinen.* “Ve İslâm'dan din olarak hoşnudum, razıyım, memnunum.” *Ve bi-Muhammedin resûlen.* “Muhammed'den de, *aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyât ve't-teslîmât*, Allah elçisi olarak razı oldum, hoşnut oldum.” derse; *Fe-kad esâbe hakikate'l-imân.* “İmanın ruhunu, hakikatini yakalamış olur, ona isabet etmiş olur, ona sahip olmuş olur.”

Akşam defterinize yazın, böyle dersiniz. Bu sözü yatarken de diyebilirsiniz, yastığınıza başınızı koyduğunuz zaman da diyebilirsiniz. Çünkü meçhule gidiyoruz; yattık, uyuyacağız; kalkacak mıyız, kalkmayacak mıyız? Allahu Teâlâ hazretleri kimi ruhları salar, uykudan geriye gönderir, kimisini kabz eder, geri gelmez. Uyku o kadar, gitti, ebedî uyku oluverir.

Onun için uykudan önceki yatış fevkalâde önemlidir.

Ebu'l-Leys-i Semerkandî hazretleri kitabında bir bahis açmış:

“İnsan nasıl sabahlamalı?”

Tabii insan sabah günün başlangıcı diye merak ediyor, “Bakalım acaba neler tavsiye etmiş bu mübarek alim?” diye okurken, başında diyor ki;

“Sabah kalkış akşam yatışa tâbidir.”

Nasıl yatarsan onunla ilgili... Hakikaten de öyle... Akşam yatış sabahın kalkışına çok tesir ediyor. Onun için akşam yatışa dikkat etmek lazım.

Hadisin metnine geçmeden önce kısaca özetlemek gerekirse:

Akşam yatarken abdestinizi tazeleyin, taze bir abdest alın. Tabii yüznumaraya gideceksiniz, rahatlayacaksınız, ortada sıkışık bir durum kalmayacak. Ondan sonra bir güzel itinalı abdest alırsınız; ne yorgunluk kalır ne bir şey, ne kir kalır ne pas. Ondan sonra dört rekât bir namaz kılıverirsiniz, sağ yanınıza yatarsınız, eûzübesmele çekersiniz, dualar edersiniz. Çeşitli dualar vardır. Hiçbirini bilmediğinizi kabul edelim; *lâ ilâhe illallah* dersiniz, Peygamber Efendimiz'e salât u selâm getirirsiniz, dinî bilgilerinizi zihninizde tazellersiniz, *amentü billah*'ı okursunuz, *kul hüvallâhu ehad*'ı okursunuz, *kul eûzü bi-rabbil felak*'ı okursunuz, *kul eûzü bi-rabbi'n-nâs*'ı okursunuz, öyle uykuya dalarsınız; "Allah" diye diye, zikir ede ede uykuya dalar gidersiniz...

İnsan abdestli olarak yattı mı, melekler bütün gecesini ibadete yazarlar.

Az bir kazanç değil.

Ne demek "az bir kazanç değil"?

Çok büyük bir kazanç!

Sen hiçbir gece sabaha kadar geceni ihyâ ettin mi ibadetle?

Bir Kadir gecesinde, “Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır.”¹ dendiği için çoluk çocugunu bahçelerde uyutuyorlar; insanlar Süleymaniye camisinin, Fatih camisinin avlusunda bakıyorsun sabahlamaya gayret ediyor. Bin aydan hayırlı, ömre bedel diye... “Hadi bu gece uyumayayım.” diyor ama sabaha perişan... Çünkü zayıfız... Öyle zayıf kullanız ki, öyle bîçareyiz ki neyimize güvenimiz bilmiyorum. Bir gece uyumasak perişan oluruz, ayakta sallanmaya başlarız.

Gece ibadet etmek kolay değil. Duyuyoruz, gece kâim gündüz sâim. Yani geceleyin *kıyâm-ı leyl*; namazda, ibadette, taatte, gündüzleyin de oruçta. Evliyâullah, kıymetli insanlar vakitlerini öyle geçirirlermiş.

Buyur bakalım, sen de bir yap... Dile kolay o şeyleri yapmak. Göreyim seni, sen de yap...

Kolay değil ama işte böyle yapmak kolay. Her zor işin bir kolay tarafı vardır. Âcizlerin de faydalanabileceği bir tarafı vardır.

¹ 97/Kadr, 3.

Hız. Âiŝe validemiz -Peygamber Efendimiz'in zevcât-ı tâhirâtından Hız. Âiŝe anamız, *radıyallahu teâlâ anhâ*- Kâbe-i Müŝerreŝe'nin kapısını açtırmıŝ, içeriye girmiş. Cemaat, Kâbe-i Müŝerreŝe'nin kendi iç kapısı -yüksek, hani eŝiğine eriŝilen kapısı- açılıyor, içeri giriyor. Arkasından herkes girmek istemiŝ. Oraya girmek çok büyük bir ŝeref, çok zor bir iŝ. Tabii izdiham olduğu için onlar girdikten sonra kapıyı tekrar kapatmıŝlar. Dıŝarıdan birisi bağırmıŝ:

“Ey mü'minlerin anası, ey mü'minlerin anası!..”

Yani “Anne, evladına ŝefkatli olur.” demek istiyor. “Aç kapıyı.” demek istiyor.

Açsın ama koca cemaat, kalabalık. Demiş ki;

“Yan taraftaki Hatim'e git, Hicr-i İsmail'e git.”

Kâbe-i Müŝerreŝe'nin yan tarafında bir eğri, yuvarlak, yarım daire ŝeklinde duvar vardır.

“Oraya git, orası da Kâbe'nin içinden sayılır.”

Orada herkes namaz kılar. Âciz, nâçiz, benim gibi bîçare de kılar. Öteki tarafa hükümdarları zor sokarlar. Herkese nasip olmaz. Ama öbür taraf, iki tarafı açık, duvarı var ama bu tarafı da açık öbür tarafı da açık; bir yerinden girersin, izdiham, sıkışıklık, kenarda edeple beklersin, bir vakit bulursun, sen de iki rekât namaz kıalarsın, Kâbe'nin içinde namaz kılmış olursun.

Her zorluğun bir kolaylığı oluyor. Parası olmayan, hayr u hasenât yapamayacak olan tesbih çeker, o da sadaka yerine geçer. Onun gibi.

Geceleyin abdest alarak, dua ederek yatmak da bir geceyi ihyâ etmenin fukarâya, zuafâya mahsus şeklidir. Bunu elden kaçırmayın. Çünkü vaad katî, vaad edilmiş.

Akşam oldu, ne diyeceğiz akşam olduğu zaman?

Akşam ezanından sonra tamam, geçerli vakit, yattığımız zaman da diyebiliriz:

Radiytü billâhi rabben ve bi'l-İslâmi dînen ve bi-Muhammedin resûlen diyeceğiz.

Başka rivayetleri de vardır, tabii şimdi bu rivayeti okuyoruz.

“Böyle derse imanın özünü, hakikatini elde etmiş, onu kavramış, ona tam isabet etmiş olur. Hata yok, şaşırma yanılma yok; tam isabet etmiş olur.” buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Şimdi biz neciyiz ki, ne oluyoruz ki *radıytü billâhi rabben* diyebilelim?

“Ben Allah’tan rab olarak hoşnudum, razıyım.”

Ne biçim söz, nasıl deriz biz?

O bizim Rabbimiz; biz bir hor, zelil zerreyiz, bir toz zerresi gibiyiz.

Ama bizim [teslimiyetimizi] gösteriyor.

“Yâ Rabbi! Sen bana kitap gönderin. Emirler var, yasaklar var, tavsiyeler var... Sen Rabbin, Rabbimsin; beni yarattın, yaşattın, bu hâle getirdin, terbiye ettin, geliştirdin, büyüttün, besledin; her şeyine, her hükmüne eyvalah. Hepsine rızam vardır, hepsine teslim olmuşum, hiç itirazım yok.” demek.

De bakalım bu mânada...

Hanımfendi namaz kılıyor, kılıyor, kılıyor; tesbih çekiyor, çekiyor, çekiyor... Kocasını latife ediyor, diyor ki;

“Hanım, bir eş daha alayım mı?” diye.

Hop, hemen kaşlar çatılıyor...

Ama işte dörde kadar mücadele Kur’ân-ı Kerîm’de geçmiş; sen istesen de istemesen de öyle bir şey geçmiş. Dünyanın binbir türlü hâli var. Allah’ın hükmü hükümdür, razı geleceksin. Razı gelecek, rızası olacak.

Kimisi:

“Hadi bakalım, malından şu kadarını vereceksin.”

“Ya nasıl verilir o kadar para?!” diyormuş.

Sana Allah 500 milyonu verdiği zaman, 1 milyarı verdiği zaman, bin tane milyon yani, nasıl verdi sana? Çok mu hak ettin de verdi?

O zaman verirken bir şey yok, “Sen de malının kırkta birini zekât olarak ver, sadaka olarak ver.” dediğin zaman, “Ya nasıl verilir öyle o kadar para?!” diyormuş. 500 bin lira çıkartıp verecek.

500 bin lirayı ben veririm âciz, nâciz insan. Sen milyarlık adamsın; o para senin tırnağının ucuna dokunmaz. Çıkartıp vereceksin elbet! Senin malında fukaranın hakkı var.

Nasıl hak?

Allah'ın koyduğu hak.

Razıysan; *radiytü billâhi rabben* “Senin rabliğine razıyım yâ Rabbi...”

İşte o zaman itiraz yok.

Mülkün sahibi Allah. Senin de sahibin Allah. Senin malının sahibi de Allah. Onu da sana veren Allah.

Radiytü billâhi rabben. “Allah’a rab olarak razıyım.” Ama o öyle kuru lafla olmaz; ahkâmına tâbi olmaya da razı olacak.

Dervişin bir tanesini yakalamışlar... İnsan iftiraya uğrar ya, iftiraya uğramış, yakalamışlar.

“Tamam, bu hırsızdır, arsızdır, edepsizdir, casustur...” bir iftira olmuş.

Doğru cellatın önüne... Kafasını uçuracaklar. İftiraya uğradı ya, kafası kesilecek, bir

suçu var. Cellatın önüne gitmiş. Ama biz -bizim gibi kimseler- giderken gözümüz fal taşı gibi açılır;

“Eyvah! Ölüyorum... Kafam kim bilir nasıl kesilecek?...” filan, neler düşünür; insanın aklı başından gider.

O sanki başkasının kafası kesilecek, hiç oralı değil, kendi nefesine dönmüş, soruyormuş:

“Ey nefis...”

Kendisi ile konuşuyor:

“Ey nefsim! Söyle bakalım, eskiden beri ‘Allah’ın hükmüne rıza göstermek lazım, teslim olmak lazım, kaderine itiraz etmemek lazım.’ diye söyler dururdun. İşte bak şimdi iftiraya uğradın, haksız yere kafan kesilecek. Söyle bakalım, buna da razı mısın, teslim misin? Buna da itirazın yok mu? Ortada haksızlık var.”

Nefsine soruyu sormuş. Kulağını da kabartıyor, nefisten ne cevap gelecek bakalım; itiraz var mı, çırpınma var mı, feryat figan var mı?

Ama ârif kimse; nefsini terbiye etmiş,
nefsini müslüman etmiş.

Nefisten hiç itiraz gelmemiş.

Kafası kesilmeye gidiyor; Allah'ın hükmüne içinden bir itiraz yok! Haksız yere kafası kesilmeye gidiyor; Allah'ın hükmüne içinden bir itiraz taşıp gelmiyor.

“Yâ Rabbi! Başıma bu da mı gelecekti?!”

Adamın ayakkabısının bağcığı kopsa böyle der...

Edepsiz mi ararsın dünyada, neler söylüyorlar... Şarkılar yapıyorlar, plaklar düzüyorlar, minibüsün [radyosundan] ister istemez dinlettiriyorlar. Hiç başka plak kalmamış gibi... “Yâ Rabbi! Başıma bunu da mı getirecektin?!” Küfür şeyleri orada çalıyor.

Bakmış, hiç içeriden itiraz yok. Celladın önüne kadar gelmiş;

“Ne yapalım, demek vademiz burada yetti, ömür burada bitecek...”

Başını koyacak taş, kafası kesilecek.

Bir haber gelmiş:

“Haksızlık oluyor. O adam suçlu değil. Onu serbest bırakın!”

Ellerini çözmüşler, kafası kesilecekken “Hadi git, bir yanlışlık oluyormuş, neyse hadi kurtuldun, git...” demişler. Adam kurtulmuş.

Biz ne yaparız?

Mektepten çıkıp karnesini almış, pekiyi karne almış bir çocuk mektepten çıkıp da evine çantasını havada sallaya sallaya, koşa koşa, bağıra çağıra, sevine sevine gider. Biz olsak öyle gideriz.

O şahıs diyor ki;

“Vallâhi billâhi kafamın kesilmesinden kurtulduğuma sevinmiyorum, o andaki ihlâsıma seviniyorum!”

Kafa kesilirdi kesilmezdi... Nefsinin ihlâsı var ya, teslimiyeti var ya, Allah’a bağlı ya, kafası kesilse de hak yoldan ayrılmıyor ya, itirazı yok ya; işte *radiytü billâhi rabben o*.

Yapabilersen yap.

Hükmüne itiraz etme. Kaderine itiraz etme. Kur’ân-ı Kerîm’in, şer’i şerîfin ahkâmına itiraz etme.

Herkeste itiraz dolu... Kur'ân-ı Kerîm'in, şeriatin her ahkâmına her yerden bir itiraz sesi, her yerden bir kıvırttırma, yani kaçamak noktası arama...

“Efendim bira alkollü içki değilmiş de şu söyleymiş de bu böyleymiş de...”

Ya içen sarhoş oluyor mu olmuyor mu? İlkokul çocuğuna içiriyor musun, ortaokul çocuğuna içiriyor musun? İçtiğin zaman direksiyonda, kanını muayene ettiğin zaman alkol çıkıyor mu? Alıp da mahkûm ediyor musun? Ne diye kaçamak, kıvırttırıp duruyorsun?

İnsanlarda İslâm'ın emirlerine itiraz tümen tümen, çeşit çeşit.

Radiytü billâhi rabben. “Yâ Rabbi! Ben senin rabliğinden hoşnudum, razıyım; her hükümün güzeldir, her fiilin güzeldir, her sıfatın güzeldir. Tamam yâ Rabbi; senin kulunum, senin bendenim, sana teslimim.”

Radiytü billâhi rabben.

Ve bi'l-İslâmi dînen. “Din olarak da İslâm'dan memnunum.”

Dünya üzerinde binlerce din var, Hindistan'da yüzlerce akide var. Birçok mezhep var,

birçok grup var, birçok kavil var, birçok kanaat var, birçok fikir var... Dünya üzerinde ne kadar insan varsa o kadar fikir var. O kadar kafa, o kadar ayrı düşünce... Beğen, beğendiğini al.

En güzeli İslâm.

Allahu Teâlâ hazretleri âyet-i kerîmede buyuruyor:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا.

el-Yevme ekmeltü leküm dîneküm ve et-memtü aleyküm ni'metî ve radiytü lekümü'l-İslâme dînen. “Bugün size dininizi tamamladım; nimetimi tamamladım, nimetimi üzerinizde itmam eyledim ve sizin ancak din olarak müslüman olmanıza razı geliyorum.”²

Allah'ın bizden istediği dine biz itiraz eder miyiz?

Rabbimiz bizden o dini istiyor, biz de Rabbimiz'in bizden istediği İslâm'dan hoşnuduz, razıyız. Emriyle, yasağıyla, haramıyla, mek-

² 5/Mâide, 3.

ruhuyla, helaliyle her şeyine razıyız. Hiçbir şeyine itirazımız yok. “Şurası şöyle olsaydı...” diyecek [durumumuz] yok. Her şey güzel.

Şer-’i şerîfin en küçük ahkâmı bile başımızın tâcıdır. Küçüğü büyüğü olmaz. Çünkü şeriat bir bütündür. Şeriat bir saray gibi, bir makine gibi, bir bina gibi her şeyiyle bir bütündür. Bir yeri eksik olsa, “O duvarı eksik kaldı, bu binanın şurasında bir eksiklik var.” deriz, “Şu makinenin şu parçası eksik, çalışmıyor.” deriz. Öyle değil; her şey tamam.

Ve bi-Muhammedin resûlen. “Peygamber olarak, elçi olarak da Hz. Muhammed’den hoşnudum, razıyım.”

Hepsine sevgisini belli ediyor. “Yâ Rabbi! Sana kulum, senin benim Rabbim olmandan hoşnudum. İçimden sevinç taşıyor. İslâm’ın hak din olmasından hoşnudum. Hz. Muhammed’den de peygamber olarak hoşnut ve razıyım.”

Diğer hadîs-i şerîfe geçelim.

Bu, akşamüstü diyeceğiniz bir duaydı:

Radiytü billâhi rabben ve bi’l-İslâmi dînen ve bi-Muhammedin resûlen.

مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ
إِلَيْهِ إِلَّا كُتِبَتْ كَمَا قَالَهَا ثُمَّ عَلِقَتْ بِالْعَرْشِ
لَا يَمْحُوهَا ذَنْبٌ عَمِلَهُ صَاحِبُهَا حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ وَهِيَ
مَخْتُومَةٌ كَمَا قَالَهَا

Men kâle ‘Sübhanallâhi ve bi-hamdihî estağfirullâhe ve etûbu ileyh’ illâ kütibet kemâ kâlehâ sümme ullikat bi’l-arşi lâ yemhûhâ zenbün amilehû sâhibuhâ hattâ yelka’llâhe ve hiye mahtûmetün kemâ kâlehâ.

İbn Abbas *radiyallahu anhümâ*’den.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri buyurmuş ki;

“Her kim ki şu sözleri söylerse...”

Nedir o sözler?

Sübhanallâhi ve bi-hamdihî estağfirullâhe ve etûbu ileyh.

Sübhanallâhi ve bi-hamdihî, hatırınızda kalır. *Estağfirullâhe ve etûbu ileyh* de hatırınız kalır.

“Kim böyle derse...”

Kütibet kemâ kalehâ. “O onun dediği şekil ile aynen yazılır.”

Kim yazar?

Melekler yazar.

Nasıl yazar?

Mânevî, nurânî bir yazı ile yazarlar. Mânevîyat âleminde yazılır.

Sümme ullikat bi'l-arş. “Sonra Arş-ı Rahman’a asılır.”

Bu söylediği sözün yazılmış şekli Arş-ı Rahman’a asılır.

Lâ yemhûhâ zenbün amilehû sâhibuhâ. “Bu sözü söyleyen kimsenin ileride yaptığı bir başka günah onu sildirmez.”

Yazılır, Arş’ın altına asılır.

Hattâ yelka’llâhe. “Ta o kul ölüp Rabbine mülâki oluncaya kadar, Allah’a kavuşuncaya kadar o orada öyle asılı durur.”

Ve hiye mahtûmetün kemâ kâlehâ. “Onun öyle söylediği şekilde muhafaza edilmiş, bir de mühürlenmiş olarak...”

Bir şeyi güzelce paketledikleri zaman, “Kimse açmasın, ambalajı bozulmasın.” diye

üstüne kırmızı mumla bir de mühür koyarlar, mühür basarlar. Açıldı mı belli olur, onun için kimse açmaz. Kıymetli şeyler, padişahın fermanı, giden hediyeler, bohça, torba eskiden böyle yapılırdı.

Onun gibi bu yazı yazılır, mühürlü, mahfuz bir şekilde Arş'a asılır. Sahibi oraya kavuşuncaya kadar orada durur. Tabii oraya kavuşunca da sahibi onu alır, muhakkak onun hayrını görür.

Süphanallah. “Yâ Rabbi! Sen her türlü noksandan paksın, münezzehsin, berîsin; her türlü kemâlat ile muttasıfsın.”

“Her güzellik sende yâ Rabbi!” demek.

Süphanallah sözü, sevgi ve hayranlık alâmetidir.

İnsan neden *süphanallah* der?

Sevgisinden ve hayranlığından. Allah'ın işlerine, sıfatlarına hayranlığından der. *Süphanallah*, güzellik duygusu ve güzelliğin karşısında hayran olma ifade eder.

Ve bi-hamdihî. “Yâ Rabbi! Senin hamdin ile meşgul olurum.” demek. Yani “Seni överim.” demek. Çünkü güzel olan şeyler beğenilir; beğenilince övülür. Her güzel şey övülür.

Estağfirullah. “Yâ Rabbi! Senden benim kusurlarımı, suçlarımı avf u mağfiret etmeni dilerim.” demek.

Ve etûbu ileyh. -Tabii gâib siygasıyla olduğu için- “Allah’a tevbe ederim.” demek.

Tevbe etmek ne demek?

“Dönerim” demek.

Tevbenin mânasını iyi bilin.

Tevbe nedir?

Dönmek.

Falanca adam sarhoştı, ayyaştı, serseri-ydi, berduştı, derbederdi, günahkârdı, namazdan niyazdan, ibadetten anlamazdı, fena bir ömür sürüyordu; zamanı geldi, birisinin sözü tesir etti, hak yola döndü, ondan sonra iyi kul oldu. Tevbe... O kul tevbe etmiş, yani dönmüş. Yanlış yolu bırakmış, hak yola girmiş. Tevbe bu.

b. Hamd O Allah'a Olsun ki

“Tevbe” dediği zaman insan “Yâ Rabbi! Ben sana dönerim.” diyor.

“Yanlış yolu bırakıyorum, sana dönüyorum.”

Kul Allah'a dönünce;

“Yâ Rabbi! Hatamı, kusurumu, günahımı, edepsizliğimi, hiçliğimi anladım, şimdi sana dönüyorum. Yâ Rabbi! Boynum bükük, fermanın mün'kâdım, neylersen eylersin artık. Sana teslimim, sana döndüm...”

Kul Hakk'a dönünce Hakk da kuluna döner.

Onun için Allah'ın bir adı da *tevvâb*'dir, “çok dönücü” demek. Kul Hakk'a dönünce Allah da kuluna teveccühü çok eder. Tevbesini kabul eder. O da onun o dönüşünü karşılıksız bırakmaz, rahmetiyle onu karşılar.

Tevbenin mânası bu.

Tevbe ederken bu manayı düşünün de “Tevbe yâ Rabbi! Tevbe yâ Rabbi!..” dilin ucundan dökülüveren birkaç kelimedenden ibaret sanmayın.

Hayatınızın şekli dönecek!

Günaha devam, plaja devam, kumara devam, içkiye devam; “Tevbe yâ Rabbi!”

Yalan! “Döndüm yâ Rabbi!” diyorsun, dönmüyorsun, aynı yola gidiyorsun.

Alay mı ediyorsun?

Döneceksin. Günahı bırakacaksın, iyiye döneceksin.

Tevbe bu. *Estağfirullah ve etûbu ileyh.*

Diğer hadîs-i şerîf:

مَنْ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي تَوَاضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِهِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي ذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِعِزَّتِهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي خَضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِمُلْكِهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
اسْتَسْلَمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِهِ فَقَالَهَا يَطْلُبُ بِهَا مَا عِنْدَهُ
كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِهَا أَلْفَ أَلْفِ حَسَنَةٍ وَرَفَعَ لَهُ بِهَا أَلْفَ
دَرَجَةٍ وَوَكَّلَ بِهِ سَبْعِينَ أَلْفَ مَلِكٍ يَسْتَغْفِرُونَ لَهُ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Men kâle: ‘el-Hamdü lillâhi’llezî tevada’a küllü şey’in le-azametihî ve’l-hamdü

lillâhi'llezi zelle külli şey'in li-izzetihî ve'l-hamdü lillâhi'llezî hada'a küllü şey'in li-mülkihî ve'l-hamdü lillâhi'llezis' tesleme küllü şey'in li-kudretihî' fe-kâlehâ yatlubu bihâ mâ indehû keteba'llâhu lehû bihâ elfe elfi hase-netin ve rafea lehû bihâ elfe derecetin ve ve-kele bihî seb'îne elfe melekin yestağfirûne lehû ilâ yevmi'l-kıyâmeti.

Burada bir söz var, “Bu sözü söyleyen şöyle olacak.” diye bildiriliyor.

Sözü söyleyelim:

“Her kim ki şu sözü söylerse...”

Ama bunu nasıl söylerse?

Fe-kâlehâ. “Bu sözü söyler ki...” *Yatlubu bihâ mâ indehû.* “Allah’ın indinde olan hayırları, rahmeti murad ederek, isteyerek bunu söyler.”

Başka dünyevî menfaat veyahut gösteriş, riya değil de Allah ecrini versin diye bunu söylerse... Bu “iyi niyetle” demek.

“Öyle söylerse Allah ona bin bin hasene yazar.”

Bin kere bin kaç eder?

Milyon.

Milyon hasene yazar. Çünkü “milyon” demezlerdi, “bin bin” derlerdi. Bizim eski Türkçe’de de böyledir, Arapça’da da böyledir.

Keteba’llâhu lehû bihâ elfe elfi hasenetin. “Elfi elfi, bin bin hasene yazar.”

Allah ona bin kere bin, yani milyon hasene yazar.

Ve rafea lehû bihâ elfe derecetin. Burada bir *elfe* var.

Bakayım şerhte kaç tane şey yapılmış.

Ve rafea bihâ elfe derecetin leyse hünâke...

Burada ikinci bin yok.

“Onun derecesini bin derece yükseltir.”

Ve vekele bihâ seb’îne elfe melekin. “Ona yetmiş bin melek vazifeli tayin eder.” *Yestağfirûne lehû ilâ yevmi’l-kıyâmeti.* “Kıyamete kadar o melekler ona tevbe istiğfar eder dururlar.”

c. Lâ ilâhe illa’llâh’ın Yükselmesi

Bu hadisi Taberânî, İbn Asâkir, İbn Ömer *radiyallahu anhümâ*’dan rivayet etmiş.

Hadis alimleri diyorlar ki;

“Bu hadisin rivayetinde Eyyûb b. Nehik vardır, *münkeri’l-hadis* bir kimsedir.”

Hocamız da şerhte -yazdığı kitabın açıklaması- diyor ki;

Merre ba’du bahsihî. “Bu hususta teyit edecek başka hadisler de daha önceden geçmişti.”

“Böyle deniliyor ama içindeki muhtevâsında doğruluk vardır.” demek ister, öyle anlaşılıyor.

Şimdi mânaya gelelim. Söylenen sözün mânası nedir?

Ne diyecek?

el-Hamdü lillâhi’llezî tevada’a küllü şey’in le-azametihî. “O Allah’a hamd ü senâ olsun ki her şey O’nun azameti karşısında boyun büküp, tevazu eder.”

Her şeyin azameti karşısında boyun büküp mütevâziâne bir tavır takındığı Allah’a hamd olsun. Hiç başını kaldırıp da temerrüd edebilen olamaz, mümkün değil. Her şey Allah’ın

önünde boynu bükük, Allahu Teâlâ hazretlerinin emrine münkâd, O'nun karşısında hor, zelim, mütevâzıdır.

“E peki kâfirler küfrediyor, inat ediyor, isyan ediyor.”

Onlara müsaade etmiş. Dünyayı imtihan sahası ettiği için bu imtihan esnasında... Hani hocalar soruları yazdıktan sonra imtihanda çocuğa “Onu yaz, bunu yazma.” der mi? Ne yazarsa yazsın, kağıdı alacak, ona göre [değerlendirecek]. İmtihan. Bu dünya hayatı imtihan olduğu için kâfirin küfrü seçmesi hâlinde yapacağı kâfirliklere bir imkân sahası var; yapsın bakalım... Yapsın ama görecek. Âhirette burundan fitil fitil gelecek, pişman olacak ama burada müsaade ediyor.

Dilese kâfire küfrünü de yaptırtmaz.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا

Velev şa'e rabbüke le-âmene men fi'l-ardı küllühüm cemîâ.

Âyet-i kerîme;

“Eğer Rabbin dileyseydi yeryüzünde hiçbir insan kalmazdı, hepsi, topu birden gelir iman ederlerdi.”³

Hikmeti var. Serbest bırakmış. İman edip fedakârlık yapanı mükâfatlandırarak; dünyanın fâni lezzetlerine aldanıp yoldan yan çizeni cezalandıracak. İmtihan dünyası... İmtihan olduğu için ses etmiyor yoksa hiçbir kimsenin O'nun karşısında çıkmaya gücü yetmez, itiraz etmeye gücü yetmez, ayağa kalkamaz, bir an duramaz.

el-Hamdülillâhi'llezî tevâda'a külli şey'in le-azametihî.

Ve'l-hamdü lillâhi'llezî zelle külli şey'in li-izzetihî. “İzzetine karşı her şeyin zelil olduğu, zillet içinde olduğu Allah'a hamd olsun.”

Aziz olan Allah'tır. Bütün diğer mahlukât zelildir.

“E bu kadar saraylar, köşkler sahibi insanlar, devletler, milletler, süper devlet...”

³ 10/Yunus, 99.

Hepsi hordur, zelildir. İzzet Allah'ındır. İzzet Resûlullah'ındır. Bir de Allah'ın yolunca giden kulu olmak dolayısıyla izzet müslümanlarıdır! Azizlik, izzet, kıymet, kadir, paha müslümanındır; başkasının değildir.

Ama münafıklar bu işi anlamaz, kavramaz. Yoksa işin aslı böyledir.

İkincisi demek ki buymuş.

Bir de [şunu] söyleyivereyim.

Hz. Ömer *radiyallahu anh* zamanında Kudüs fethedildi. İslâm ordusu gitti, kuşattı; Kudüslüler baktılar pabuç pahâlî, “Tamam” dediler, “Şehri teslim edeceğiz.” Ne yapsınlar; karşısında mü'minler var, hem de öyle mü'minler ki dünyada misli görülmemiş mü'minler var, kıymetli... Hepsi Allah yolunda çalışmaya, ölmeye azimli mü'minler... Teslim edecekler, dediler ki;

“Sizin başkomutanınız, devletinizin başkanı gelsin, Kudüs'ün anahtarını ona teslim edelim.”

Hz. Ömer *radiyallahu anh* hâlîfe, Medine-i Münevvere'de.

“Hadi bakalım” dedi bir kölesine; bir kölesi bir kendisi, iki kişi, bir tane deve var... Bir kendisi biniyordu, bir müddet gidiyordu, deveyi köle çekiyordu; ondan sonra “Sen bin.” diyordu, köle biniyordu, kendisi deveyi çekiyordu. Halifeyle köle...

Arkadaşlar, Medine-i Münevvere’den Tebük’e kadar 700 kilometredir. Kumların içinde bata çıka...

Sen hiç 1 kilometre yol gittin mi?

Tebük’ten sonra da Kudüs ne kadar mesafedir, düşün.

Türkiye’nin neredeyse İstanbul’dan Antep gibi, belki Mardin gibi bir mesafesi...

Kumlara bata çıka, sıcakta... İki tane deve yok ki ikisi de deveye binsinler de hızlı hızlı gitsinler. Birisi biniyor, ötekisi çekiyor, ötekisi biniyor...

Böyle insanlardı. Menkıbelerini insan anlata anlata bitiremez.

Halife. Ordularını göndermiş, Irak fethediliyor, İran fethediliyor, Kafkasya’ya dayanmışlar, Anadolu’nun Maraş’ına gelmişler da-

yanmışlar, Afrika'dan Tunus'a varmışlar, Ukbetü'bnü Nâfi, artık neyse yani... Afrika tamam, aşağısı tamam, yukarısı tamam... Öyle bir devletin başında halife-i müslimîn, emîri'l-mü'minîn Hz. Ömer.

Biz şimdi sanırız ki Hz. Ömer'in koca sarayları var, şu kadar ordusu var, bu kadar zırhı var, bu kadar kılıcı var, şu kadar atları var, bu kadar develeri var...

Bir tane devesi varmış işte, kölesiyle beraber nöbetleşe Kudüs'ü teslim almaya geliyorlar.

Bu kadar az insanla bu işi nasıl yaptılar?

“İzzet Allah'ın” dedik ya... Kim Allah'a dayanırsa o aziz olur. Senin ecdadın da Allah'a dayandı aziz oldu, Viyana kapılarına gitti, Almanya'da Bavyeraz'da at oynattı, Essen şehrine kadar vardı, Hamburg'a kadar gitti. Emareler var. Oralara kadar gittiler.

Ondan sonra dünya hayatının parası pulu, zevki safası tatlı geldi; Allah yolunda çalışmaktan geri durunca izzet elden gitti.

İşin aslı odur.

Çünkü izzeti insana Allah veriyor. Nasıl verirse verir.

Bir avuç mücahit cihanı titretir! Bir yığın, bir sürü insan -müslüman olmazsa- bir kişinin karşısında âciz kalır. Müslümanlık giderse, o ruh giderse işin kıymeti kalmaz. O ruh gelirse bir avuç insan dünyayı titretir.

Anlayın ki müslüman nesiller ne büyük nimeti elden kaçırmış!

Geldiler geldiler geldiler, Kudüs'ün yakınına kadar... Günlerce yolculuk, perişanlık, ne üstleri kalmıştır ne başları kalmıştır, tozlanmışlardır, terlemişlerdir... Hamam mı var, su mu var, çeşme mi var yollarda? Bakkal mı var, manav mı var? Karınlarını tıka basa mı doldurdular? Nasıl geldilerse geldiler. Kudüs'ün yakınında dere var, nehir var...

Kudüs'e gidemedik ki; İsrail'in işgalinde... "Çevresinde şöyle yer var..." diyelim. Bilmiyoruz.

Allah görmeyi, almayı nasip etsin.

Suyun kenarına geldiler. Karşıda şehir ahâlisi, bu tarafta Hz. Ömer, hâlife-i rûy-i ze-

min ve kölesi. Nöbet kölede. Köle devenin üstünde, hâlîfe deveyi çeke çeke, çeke çeke suyun kenarına geldiler.

Karşı taraftan da bakıyorlar. Müslüman komutan utancından terliyor;

“Allah Allah, halifenin gelişine bak, sübhanallah!..”

Ondan sonra Hz. Ömer -suya girecek paçalarını, eteklerini sıvadı, paçalarını sıvadı, sanki amele gibi suyun içine girdi, öbür tarafa geçecek, o tarafa geldi. Komutan koştu geldi:

“Efendim, bunlar şehrin büyük [insanları]. Bunların karşısında ayıp olur.”

İzzeti bahis konusu etti. “İzzetimize dokunur.” gibi söz söyleyince Hz. Ömer kaşlarını çattı, komutanına göğsüne bir tane vurdu;

“Bana bak! Bunu önceden söyleseydin seni komutanlıktan azlederdim! Sen bilmiyor musun, izzet Allah’ındır, Resûlullah’ındır ve müslümanlarındır.”

Paçayı yukarıya sıvadı diye suyu geçerken izzet elden mi gider?!

Hiç aldırmadı, gitti Kudüs'ü teslim aldı. Ötekiler verdiler. Onlar üzerindeki sırmalı elbiselerle, cübbelerle verdiler. Berikisi de paçaları kıvrık olarak, ayağında bir şey olmadan veyahut basit bir şeyle aldı.

Çünkü Allahu Teâlâ hazretleri insanların şekline şemâiline bakmaz. Allahu Teâlâ hazretleri kalplere, gönüllere bakar. Sen dışını istediğin kadar süsle, istediğin kadar sırmalı elbise giy, istediğin kadar kıymetli elbise giy; sen kalbini Allah'ın sevdiği kalp hâline getiremezsen kıymeti yok.

İçini Allah görüyor mu görmüyor mu?

“*Amennâ ve saddaknâ* hocam, ne demek, görmez olur mu?”

Peki niye kötülükten sakınmıyorsun?

Bir yabancı insan seni uzaktan camdan gözetlese kendine bir çekidüzen verirsin. Sokakta giderken “Camlardan sana bakıyorlar.” desen, görsen yakanı paçanı düzeltirsin, kendine bir eda verirsin, tavır verirsin, öyle gidersin. Başkasının yanında burnunu karıştırmazsın. Olmadık iş yapmazsın. “Görürler, ayıp olur.” dersin.

Peki Allahu Teâlâ senin içini dışını görmüyor mu?

Ne biçim müslümanız biz?

Anlayın yani ne biçim müslüman olduğumuzu...

Ve'l-hamdü lillâhi'llezî hada'a küllü şey'in li-mülkihî. “Egemenliğine her şeyin boyun büktüğü Allah’a hamd olsun.”

“Mülküne herkesin hudû ile boyun büktüğü Allah’a hamd olsun.”

Mülk Arapça’da ne demek?

“Egemenlik, hakimiyet, hükümrancılık, hüküm sürücülük” demek.

Hakimiyeti karşısında her şeyin boyun büktüğü Allah’a hamd olsun. Allah hakimdir.

Mülkünde Hakk tasarruf eder, keyfe mâ yeşâ.

Allahu Teâlâ şu kâinatta nasıl dilerse onu yapıyor.

Sen anlayamazsın. Zıtlıkları görürsün;

“Allah Allah, bir o var, bir bu var...”

Hepsini yapan Allah.

Esmâ-i Hüsnâ'sını okumuyor musun?

Mâniu'd-Dârrun Nâfiûn Nûru'l-Hâdî
Hâfizu'r-Râfiu'l-Muizzu'l-Müzilli's-Semîu'l-
Basîr...

Hiç bunları görmüyor musun?

Yükselten O, alçaltan O, alan O, veren O, fayda sağlayan O, zarar veren O... Hâlâ zararı karşıdan sanıyorsun. Sanıyorsun ki sana Bulgaristan zarar veriyor. Sanıyorsun ki Yunanistan zarar veriyor, Suriye zarar veriyor, Rusya zarar veriyor. Sen hak yoldan ayrıldın, Allah sana zarar veriyor. Oradaki kardeşlerimiz de ayrıldı, ondan Allah cezalandırıyor.

Millet işin nereden geldiğini anlamıyor, tokadın kimden indiğini anlamıyor.

İnsan hak yolda yürüyecek. Ölse de kalsa da hak yolda yürüyecek.

Yürümedi.

Basîr, Semî, Alîm, Habîr, Garîb Allah var. Her şeyi görüyor, her şeyi biliyor, içini dışını biliyor; senin edepsizliğine göre sana muamele geliyor. Edebini takınsan edebine göre lütuf gelecek.

Millet bunu anlamıyor. Şaşılık, ikilikle görüyor, şaşılığın iki gördüğü gibi.

Doktora gitmiş:

“Efendim, gözümde hastayım; bir şeye baktığımda zaman iki tane görüyorum.” demiş.

Tabii eskiden gözlük yok, ilaç yok, tedavi yok.

Ve'l-hamdü lillâhi'llezis' tesleme küllü şey'in li-kudretihî. “Kudretine her şeyin teslim olduğu Allah’a hamd olsun.”

Ne büyük sözler bu sözler... Bu sözlerin mânasını hazmetse insan iyi müslüman olur. “İmanın hakikatine erer, tam ortasına isabet eder.” dedi ya deminki hadîs-i şerîfte, iyi müslüman olur, işin iç yüzünü anlar.

Peygamber Efendimiz söylüyor ama bizim iki taraftan da kulaklarımız delik olduğundan bir yerden giriyor, öbür taraftan çıkıyor.

“O Allah’a hamd olsun ki O’nun azameti karşısında her şey boyun bükülür. O Allah’a hamd olsun ki O’nun izzetine karşı her şey zilletle boyun eğilir. O Allah’a hamd olsun ki O’nun egemenliği, hakimiyeti karşısında her

şey başını eğer teslim olur. O Allah'a hamd olsun ki O'nun kudreti karşısında her şey 'pes' der, teslim olur, itiraza mecâli kalmaz.”

İnsan Allah'ın sıfatlarını anarak bu cümlelerle Allah'a hamd ediyor.

Böyle derse ne olur?

Bunlar öyle kıymetli sözler ki bunu söylediği zaman bir milyon hasene kazanır, bin derece yükselir ve yetmiş bin melek ona vazifelendirilir, ona tevbe ve istiğfar ederler;

“Yâ Rabbi! Bunu söyleyen şu kuluna lütfeyle, mağfiret eyle.” derler.

مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ صَعِدَتْ فَلَا يَرُدُّهَا حِجَابٌ حَتَّى
تَصِلَ إِلَى اللَّهِ فَإِذَا وَصَلَتْ إِلَى اللَّهِ نَظَرَ إِلَى صَاحِبِهَا
وَحَقُّ عَلَى اللَّهِ أَنْ لَا يَنْظُرَ إِلَى مُوَحِّدٍ إِلَّا رَحِمَهُ

Men kâle “lâ ilâhe illallah” saidet felâ yerüddühâ hicâbun hattâ tasile ila'llâhi fe-izâ vasalet ila'llâhi nazara ilâ sâhibihâ ve hakkun ala'llâhi en lâ yenzura ilâ muvahhidin illâ rahimehû.

Hadîs-i şerîf, Said b. Zeyd'den rivayet edilmiş.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

Men kâle “lâ ilâhe illallah”. “Her kim *lâ ilâhe illallah* derse.”

Saidet. “Bu söz yükselir.”

Ağzından çıktı mı göklere, Arş’a doğru yükselir.

Felâ yerüddühâ hicâbun. “Hiçbir perde onu geri çevirmez. Hiçbir engel onu çıkışından, yükselişinden döndürmez, geri bıraktırtmaz. Yükselir gider.”

Hattâ tasile ila’llâhi. “O *lâ ilâhe illallah* sözü Allahu Teâlâ hazretlerine kadar vâsıl olur.”

Önüne hiçbir engel olamaz, yükselir yükselir, dergâh-ı izzete vâsıl olur.

Fe-izâ vasalet ila’llâh. “O söz Allah’a vâsıl olunca...” *Nazara ilâ sâhibihâ*. “Rabbimiz Teâlâ o sözü söyleyene nazar buyurur, bakar.”

Ama nasıl bakmak? Allahu Teâlâ hazretlerinin bakması nedir?

Peygamber Efendimiz diyor ki;

Hakkun ala'llâhi. “Allah üzerine haktır;”
En lâ yenzura ilâ muvahhidin. “Bir muvahhid mü'min kula baksın da ona rahmet etmesin, mümkün değil...”

Baktı mı, o kişi rahmete erdi demek. Tamam, Allah'ın rahmetini kazandı” demek. Çünkü Allah her kula nazar etmez ki, bakmaz ki yüzüne... Edepsiz, arsız, yüzsüz, günahkâr, kusurlu... Ne var, bakmaz... Ama *lâ ilâhe il-lallah* dediği zaman o söz geldiğinde nazar eder.

Bu sözler, bu hadisler... Peygamber Efendimiz böyle söylemiş.

Ben neyim?

Ben de Peygamber Efendimiz'in hadislerini size dilimin döndüğünce Arapçasını okuyup Türkçesini anlatmaya çalışan bir âciz, nâçiz ümmet-i Muhammed'in bir ferdiyim.

Peygamber Efendimiz öyle demiş.

Söz nereye çıkar?

Allahu Teâlâ hazretleri mekândan münez-zeh. Çıkar yükselir, maddeten yükselir, mânen yükselir, dergâh-ı izzete gider. Yedi kat semayı geçer, Arş'ı geçer, Kürsi'yi geçer Allahu

Teâlâ hazretlerine vâsıl olur. Ama Allah mekândan münezzehtir, her yerde hâzır ve nâzırdır.

Ve Allah bakar.

Allah'ın bakması nasıl olur? Gözle mi bakar başka bir şey midir?

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارُ

*Lâ tudrikuhu'l-epsâru ve hüve yüdriku'l-epsâr.*⁴

Allahu Teâlâ hazretleri bizim bildiğimiz başka şeylere benzemez ki biz O'nu benzeterrek anlatalım. Bizim bildiğimiz hiçbir şeye benzemez ki...

O bizi bilir, görür; biz O'nu bilemeyiz, göremeyiz. Bildirdiği kadar biliriz. Biz âciz nâçiziz.

O'nun bakması nedir?

O'nun bakması, kulu rahmetine gark etmesidir. Zaten her zaman bakıyor.

إِنَّ اللَّهَ بِصِيرٍ بِالْعِبَادِ

⁴ 6/En'âm, 103.

İnna'llâhe basîrun bi'l-ibâd. “Allah kullarını hakkıyla görücüdür, bakıcıdır.”⁵

Değil mi, âyet-i kerîme de geçmiyor mu?

Her zaman görüyor. Günah işlediği zaman da görüyor.

Allah görmüyor mu günahkâr kulu?

Görüyor.

Şimdi bakışı ne?

Bu bakış, özel bakış. Buna “rahmet nazarıyla bakmak” derler. Rahmet nazarıyla bakar, kulunu rahmetine erdirir. Mü'min, muvahhid kulunu rahmetine erdirir.

Allahu Teâlâ hazretleri cân-ı gönülden kelime-i tevhîdi söylemeyi, *lâ ilâhe illallah* demeyi, mânasına uygun yaşamayı nasip etsin.

Geçen haftaki bir şeyi hatırlatayım kardeşlerim.

Bir insan muhlis olarak, hâlisâne *lâ ilâhe illallah* dedi mi ne oluyordu?

Dehale'l-cennete. Cennete giriyordu.

⁵ 40/Gâfir, 44.

“Nasıl hâlisâne söylemek yâ Resûlallah?”
diye soruyorlar.

Muhlis, hâlis bir şekilde bu işi söylemek ne demek, o şart ne?

O zaman diyor ki;

İhlâsuhâ en tahcüzeküm an külli mâ har-rama'llâhu aleyküm. “Onun ihlâslı söylenmesinin emaresi şudur ki sen o *lâ ilâhe illallah*’ı hakkıyla söylüyorsan, ihlâsla söylüyorsan her haramdan o seni alıkoyacak.”

Sen buraya gelirken yolda kadına kıza baktın mı? Giyimine kuşamına baktın mı?

“Baktım.”

Senin *lâ ilâhe illallah*’ın seni harama bakmaktan alıkoymamış.

Bakmayacaksın.

“Hocam nasıl bakmayayım, her taraf dolu...”

Onlar ya senin anan ya senin bacın ya senin kızın. Bu açıklar Merih’ten mi geldiler? Uzay vasıtaları ile, uzay otobüsleri ile mi geldiler?

Hayır, bizim aramızdan çıktı. Bunların babaları, dedeleri kim, git yanına konuş.

“Ah benim dedem müftüydü...”

“Ah benim dedemim babası şeyh efendi... Büyük alimdi, şu kadar kitap yazdı...”

Peki sen nesen?

O adamcağızın yüz karası!

Çok şükür bizim çocuklarımız yüz karası değil.

Olabilir. Dikkat etmezsen olabilir. Çünkü bu devirde fitne ailelerin içine girdi. Kadın, kocasının karşısında izbandut gibi; koca, karısının karşısında bir acayip. Kızlar, erkekler anasının babasının sözünü dinlemez; “Sus moruk! Konuşma, defol! Şimdi gelirim yanına...” Tersine dinliyor.

Peygamber Efendimiz kıyamet alâmetleri olarak ne dedi?

Dedi ki;

En telide'l-emetü rabbetehâ. “Kıyamet alâmetlerinden bir tanesi de cariye'nin hanımefendisini doğurmasıdır.”

Onu şöyle izah ediyorlar:

Sanki çocuğun anası köle; sanki çocuk, kölenin sahibi. Kıyamet alâmeti. Sanki çocuk hanımefendi, annesi de köle;

“Git! Gel! Otur! Kalk! Yemek pişir! Şunu yap, bunu yap... Sen bana karışma, kaçta istersem gelirim...”

“Saat kaç kızım bak bakalım, gece yarısı 2. Niye bu vakte kadar kaldın?”

“Sana ne!”

Bu hâle geldi.

Ama nasıl geldi?

Yavaş yavaş geldi.

Biz bağırdık bağırdık bağırdık, bizim sözümüzü kimse duymadı. Biz bunların işaretlerini söyledik söyledik söyledik, bizim halkımız hiç esnemedi.

“Ya etmeyin eylemeyin, bu insanları dinsiz yetiştirmeyin. Bu çocuklarınızı dinsiz yetiştirmeyin, İslâm’ı öğrenin, öğretin.” dedik dedik, baktılar ki dünya işleri tıkırında gidiyor, çocuk doktor olacak, çocuk mühendis olacak, çocuk mektepte okuyor; “Boşver hocanın sözünü...” dediler.

Ondan sonra çocuk bu hâle geldi. Ondan sonra kurduğu yuva o hâle geldi. Karısı açık saçık, herif, herif-i nâşerif yanında kol meydanda, göğüs meydanda geziyor.

Sen adam mısın?

Göster bakalım. Bin tane şahit ister. Bin tane şahit olsa yine inanmam.

Bunlar bizim ecdadımızın çocukları. Bunların böyle olmasında hepimizin vebali var. Bu kalabalığı teşkil edenlerin arasında bizim kızlarımız, karılarımız, bacılarımız, arkadaşlarımız, arkadaşlarımızın, akrabamızın çocukları var. Yüreğimiz yanacak; çalışacağız. Yüreğimiz yanacak, çalışacağız ki bunları doğru yola getirelim.

“Ne yapıyorsun kardeşim? Bu yolun sonu nereye varır? Senin deden nasıl bir insandı? Böyle bu hâli görse razı olur mu? Mezarda kemiklerini sızlatıyorsun...”

Ne diyeceksen de...

“Evlenmek istiyorsan iyi bir namuslu kimse bulalım, evlen. Şunu istiyorsan şunu yapalım, bunu istiyorsan bunu yapalım...”

Allah razı olsun, bizim bir şehirde hacı kardeşimizin oğlu var, hanımına demiş ki;

“Defol, istemiyorum seni!”

“Niye istemiyorsun efendi, beyefendi hazretleri?”

“İstemiyorum.”

İki tane çocuğun var.

“İstemiyorum, gitsin!”

“Ya sen deli misin, divane misin? Niye istemiyorsun?”

“Sebep söylemeye lüzum yok, istemiyorum; çıksın gitsin evimden!”

Gitmiş oraya bir hoca efendi, Allah razı olsun, babası demiş ki;

“Hocam, bizim evladımız, oğlumuz, söz geçiremiyoruz, böyle etti.”

“Peki, gelsin, ben ona bir nasihat çekeyim.”

Çocuk:

“Ben, hocanın yanına gitmem.” demiş.

Bu sefer hoca efendi demiş ki;

“Peki, o gelmezse biz gideriz.”

Koca sakallı, bembeyaz sakallı insan... O bu sefer onun yanına gitmiş. Ne söylediye güzel söylemiş, ağzına sağlık, Allah razı olsun.

Beyefendi razı olmuş;

“Peki, hanımım gelsin.”

Bizim gençlerin ‘hey hey’leri, akılları geriye gidiyor. Yuva kuruveriyoruz, yuvayı idare etmeye daha rüşdleri yok. Büyümemişler; akıl yaşları küçük. Boyları posları yerinde de akıl yaşları küçük. Ama nasihat etmiş, gelmiş.

Demek ki nasihat edince oluyor, candan edince oluyor. Demek ki sözün tesiri olabiliyormuş.

Biz böyle böyle yapacaktık da çalışacaktık. Dünya işimizin peşine koştuk, dünya işimizin iyi gitmesine çalıştık; dünyamız düzeldi, ıslah oldu, paralara battık... Evlerimizde gardroplarımızı elbiseler almaz [oldu], gardroplara sığmaz oldu. Buz dolaplarının bir tanesi az gelmeye başladı, tıka basa dolu, ne olacak; hadi bir buzdolabı daha al... Ya bir odayı buzdolabı yap istersen... Bolluk...

Nedir bunlar? Hayırdan mı?

Hayır. Hayırdan değil. Çünkü sen doğru yolda değilsin ki...

Allah ıslah etsin. Çoluk çocuğunu doğru yola getireceksin.

Bir arkadaşımız var, dedi ki;

“Ben bir açık kız aldım.”

Herkes demiş ki;

“Ya niye açık kız aldın? Kapalı bir kız al-
saydın.”

“Yok, kapalı nasıl olsa kapalı, ben açık bir
kız aldım, onu kapatacağım.”

Kapatmış. Gülerek, bir zaman geçti, yine
konuştuk, dedi ki;

“Şimdi hanımı kapattım...”

Müslümanlığa ikna etmiş, kapatmış.

“Hanımı kapattım, şimdi baldızımı kapa-
tacağım.”

Baldızı kapatmış.

“Şimdi kayınvalidemi kapatacağım.”

Böyle böyle, böyle böyle küfürden adam
kurtaracağız.

Denize düşmüş, hepsi boğuluyor, gırk gırk gırk gırk, boğulmak üzere; elinden tutup çekeceksin, elinden tutup çekeceksin, çalışacaksın. Aşk ile çalışınca oluyor. Hepimiz çalışacağız.

İnsanın cebinde para olunca hiç Allah'ı anmak hatırına gelmiyor. O zaman nerede bir eğlence varsa Hacivat-Karagöz sahnesi gibi, “Yâr bana bir eğlence...” diye ortalıkta dolaşmaya başlıyor. O zaman tedbiri almayınca, İslâm için çalışmayınca senelerin ihmali birikiyor, ortaya bu manzara çıkıyor.

Biz bunları söyledik. Çok seneler önceden beri söyleye söyleye söyleye bu vakte öyle geldik. Ama dinlemediler çünkü başlarına musibet gelmeyince insanlar anlamıyor. Ya başına toptan felaket gelecek, bir yerden bir düşman hücumu olacak, bir zelzele olacak, bir yangın olacak, bir âfet olacak, bir kıtlık olacak, insanlar kırılacak, o zaman “Allah” diyecekler. O zaman da kıymeti olmayacak.

İyi hâldeyken yapılan duanın kıymeti var. Kötü hâlde düştükten sonra yapılan duanın kıymeti yok. Zaten sen kötü olduğun için Allah onu ceza olarak verdi, kaldırır mı?

O zaman senin duanı hiç dinlemez.

İyi hâldeyken, güzel hâldeyken, şu gününüzde, şu tatlı hâlinizde, her şeyiniz rahat iken Rabbiniz'e ihlâs ile bağlanın. Dinine sımsıkı sarılın. Dinine candan hizmet edin. Kendinizi kurtardınız, başkalarının da kurtulmasında yardımcı olun.

Allah cümlenize dünya ve âhiretin hayırlarını ihsan eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

26 Şevvâl 1405 / 14.07.1985

İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü